

# DEBRECZEN

POLITIKAI NAPILAP.

A DEBRECENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

## ELŐFIZETÉSI ÁRAK :

Helyben: félévre 6 kor., negyedévre 3 kor. — fill.  
Külföldön: félévre 9 kor., negyedévre 4 kor. 50 fill.

Főszerkesztő: Felelős szerkesztő:  
Dr. Varga Lajos. Békásy Jenő.

Egyes szám ára 4 fillér.  
Szerkesztőség és kiadóhivatal:  
Debrecen, Csapó-utca 11. Telefon 412

## A lavina.

Olyan a mi alkotmányválságunk, mint a lavina. A demokratikus szabadság és állami függetlenségnek melyen gyökerező és magasra törő vágya megindította a küzdelmet, melynek a jogtalan ellenállás tápot adva, egyszerre csak, mint a hegyek tetejéről lerohanó, óriási hógörgeteg, jelent meg szemünk előtt. E nagy erőmennyiségnek a tömörülete és eredményekben való megjelenése önbizalommal töltötte el a magyar nemzetet s bizonyára aggodással és félelemmel az ősi, szövetséges ellenséget. Az aggodalom és félelem csak fokozódhatott a továbbiak folyamán, de azért az ellenállás még most sem szűnt meg. Mert hisz az ellenség — természetesen — a győzelem reményével áthatva, meghátrálni s erejének eddigi látszólagos nagyságáról lemondani nem akar. Annyira dominál ez a szempont a bécsi, különösen katonai körök gondolkodásában, hogy nem látják be viselkedésük eszélytelen és politikailag oktalan voltát.

Azon látják be ugyanis azt, hogy miként a válság eddigi menete és fejlődése mutatja, a magyar nemzeti követelések nemcsak erősödnek, folyton hangosabbak lesznek, hanem okosodnak is.

A nemzeti erők tömörülésével és ennek folytán súlyosodásával együtt jár a nagyobb munkabírás, a magyar nemzetben pedig nem hiányzik az energia, hogy nemzeti feladatait és törekvéseit, amennyit csak ereje megbir, mind megoldja és kiküzdje, valóra váltsa. Már pedig minél tovább tart az ellenállás, a magyar nemzet annál inkább egybe forr, aminek megfelelően az országos nemzeti erők koncentrálnak és ennek eredményeként hatványozott mértékben erősödnek, a követelések pedig párhuzamosan sokasodnak.

Sokasodnak és súlyosodnak, mint a lavina, mert hiszen a koalíció mai programja nem végcél. — Ha ez a program ma a királyi hatalom részéről elfogadásra találna és azután annak teljes mértékben való végrehajtása elé akadály nem gördítették, ez jó időre biztosítaná Ausztria és Magyarország békéjét. Ámde az ellenállás, a merev negáció folytonos, ami ismét más irányba fordítja a figyelmet, tápot adva egy újabb törekvésnek, melynek megerősödésével már a koalíció programja is kevés lesz.

... A törekvés még csak embrió-jában van. De a bécsi viselkedés jó-

voltából biztosan hatalmas áramlattá fog növekedni.

A koalíció programja lényegileg: a paritás.

De ennek elérése nem elég. — A nemzetnek nemcsak Ausztriával való szövetekezésnek, üvegházi növényként való folytonos ápolása a feladata és végcélja.

Egy modern nemzetnek s így a magyarnak is, a kulturát fejlesztenie, a nemzeti erőket az állam s a nagy egész emberiség javára kihasználni, eredményekben és alkotásokban értékesítenie kell. — Magyarországnak tehát önálló nemzeti céljai is vannak kijelölve. Ugyde ezek a célok akadályokra fognak találni az Ausztriával való szövetségben, épen mert nemzetiek.

Már most, ha küzdelemre kerül a sor, a királyi hatalom mint eddig, úgy a mai kormány mellett ezután is mindig erősebb lesz. Pedig nemcsak a fentebbi eszmemenetből, folyóan, hanem a mai kor szelleme szerint is, a nemzeti kulturák fejlődésének idején, a nemzet hatalmának kell nagyobbak lennie, miként az az európai államokban már ez idő szerint is a természetes fejlődés eredményeként konstataálható.

Ámde mi elmaradtunk a korszellemtől, mert alkotmányunkkal nem követtük azt nyomon.

A királyi hatalom minden téren annyira belenyulik a nemzeti jogok közé, hogy ezek teljesen illuzóriusakká tehetők.

Alkotmányunknak két alap biztosító van. A parlament s a törvényhatóságok autonómiája s ez utóbbi keretében a nemzeti ellenállás fegyvere.

A parlament királyi jog szerint bármikor elnapolható és felosztható.

Ennek a jognak a költségvetésre való tekintettel eddig csak egy korlátja volt, azt is mint biztosítékot, valójából kiforgatták és evvel megint csak a királyi hatalom gyarapodott.

Azonkívül a parlament akarata csak királyi hozzájárulás, szentesítés esetén érvényes.

A törvényhatóságok autonómiája pedig felfüggeszthető.

Vannak tehát a nemzetnek jogai, van fegyvere a nemzeti fejlődés védelmére, de a jogokat a királyi hatalom bármikor hatástalanná teheti, kezéből a fegyvert akármikor kiveheti.

Ha a korszellemmel haladni az európai általános viszonyokhoz alkalmazkodni akarunk, hogy a nemzetnek nagy versenyében megállhassuk helyünket és el ne seperjenek a saját elavult intézményeink, akkor alkotmányunkon

a nemzeti erők hatalmának javára változtataunk kell. El fog jönni az alkotmány-revisiói szükségének érzete és ez érzetnek törekvéssé, nemzeti feladattá való fejlődése,

Hogy ez az időpont minél előbb beálljon, arra nézve a bécsi ellenállás mindent megtesz, de ha majd ezt az ellenállást elsöpri az önmaga által gondosan táplált lavina, bizonyosan még akkor sem fogja belátni, hogy léte a botorságnak szüleménye. dr.

## Politikai válság.

A politikai válság dolgában semmi változás nem történt. Mozdulatlan és vigasztalan az, mint a holtenger vize. A kibontakozás szellője még mindig nem suhog fölötté s mellette, mögötte, elfonyadnak, kifáradnak az ország közgazdasági érdekei. A válság mozdulatlanságát nem zavarta meg az a — hogy is mondjuk enyhén — naiv kísérlet sem, melyet báró fejérváry Géza darabont-miniszterelnök békekísérletnek nevezett s melyet szombaton délután elkövetett. Mi előző számunkban ehelyütt annak a reményünknek adtunk kifejezést, hogy most már — látva a magyar nemzetnek jogos katonai követelése mellett kitarását — Bécsben tekintetben engedélyekre hajlanak s így komolyan akarják a békét. Azt hittük, hogy ezzel függ össze báró fejérváry Géza szándékolt béketárgyalása is az ellenzéki koalíció vezetőtagjaival. Be kell vallanunk, hogy e feltevésünkben csalódtunk. Csalódtunk abban is, hogy bár a fejérváry-kormányt kezdettől fogva alkotmányellenesnek tartottuk, mégis reménykedtünk abban, hogy a bécsi Burgból hoz a tarsolyában valamit, ami ha nem is teremti meg azonnal a kibontakozást, de legalább egyengeti annak az útját. Hát szombaton kitűnt, hogy a darabont-miniszterelnök nem hozott semmit, aminek következtében ama híres közvetítő missziója is csődöt mondott, még pedig csúfos csődöt.

### fejérváry kudarcai.

fejérváry Géza báró mint már lapunk legutóbbi számában jelentettük, szerencsésen elérte azt, hogy a béketárgyalás meghiusult, mielőtt még igazában elkezdték volna. A alkotmányellenes eredetű kormány és fejérváry Géza báró személye kezében minden vívmány értéke a felére csökkent. Annál kilátástalanabb volt ez a szombati tárgyalás, a melynél ezeken a külső nehézségeken kívül a megegyezést eleve kizárta a mód, amellyel fejérváry Géza báró a királyi üzenetét a megjelent baloldali vezérférfiaknak feltárlta. Az alkotmányellenes kormány feje annyira kiélezte azt, hogy nincs szó katonai engedményről, hogy ezzel az egész tárgyalás elvesztette alkotmányos bázisát. A baloldali vezérek ugyanis nem tárgyalhattak azon az

alapon, hogy fejeváry utján Bécsből az érdembeli kérdésekben adnak valamelyes engedélyt, de a tárgyalást fejeváryval úgy vezetik be, hogy abból a nemzet jogainak elismerését a legelvakultabb optimizmus se tudja valamiképp kimagyarázni. Így eredménye nem volt a budavári találkozásnak. Kossuth Ferenc elutazott Soltra, Apponyi Békés-Csabára, ahol beszédet is mondott, melyben ennek a legutóbbi békekudarnak a történetét ékes szóval kifejtette. Justh Gyula és a többi vezérember is elutazik a fővárosból. fejeváry kudarcát tehát teljes. fejeváry Géza báró hír szerint Ischlben fog a király előtt megjelenni, hogy a helyzetről referáljon. Ma tehát újra teljes a bizonytalanság az egész vonalon.

#### Ujabb béketárgyalások.

A miniszterelnök személyéhez közel álló lapok jelentik, hogy fejeváry Géza báró a béketárgyalásokat folytatni fogja és ebből a végből meghívja a szövetséges ellenzék többi vezéreit is.

Ezzel szemben a szövetséges baloldali táborában az a vélemény, hogy a miniszterelnök ebbeli meghívásának nem tesznek eleget, nem pedig azért, mert ebben az újabb akcióban olyan célzatot látnak, amely a koalíció egységének fölbontására törekszik.

— Amit fejeváry Géza báró el akart mondani — így nyilatkozott erről a baloldal egyik vezére — azt elmondotta a vezérő-bizottság hét tagu képviselője előtt. Mi Kossuth, Andrássy, Zichy, Bánffy háta mögött nem tárgyalunk. Ha a nevezettek fejeváryval megegyezésre jutni nem tudtak, mi még kevésbé lehetünk hivatalosak arra, hogy előterjesztései alapján alapot a béketárgyalásokra teremthessünk.

Nem hiszem, hogy kívülünk bárki is jelentkeznék fejeváry hívására.

#### A király vakációja és a válság.

A félhivatalos Wiener Allg. Ztg. írja: A király-holnap Ischlbe utazik és az az óhaja, hogy ottani maradása alatt meg legyen kimélve a magyar válság gondjaitól. fejeváry azalatt várakozó állásponton lesz. Hogy fejeváry a nyár folyamán semmiféle

akciót nem tervez, abból is kitűnik, hogy a nyarat ebben az évben is Gasteinban, hol már évek óta előszeretettel nyaral, akarja eltölteni. fejeváry határozott akciója csak ősszel és póttartalékosok behívásával fogja kezdetét venni. Ezt más katonai természetű intézkedések fogják követni, melyek mibenlétét azonban ma még jelezni sem lehet.

#### A vezérő-bizottság.

A szövetséges ellenzék vezérő-bizottsága július 5-én, szerdán délelőtt 11 órakor értekezletet tart a függetlenségi és 48-as párt Erzsébet-köruti körhelyiségében.

Ezen az értekezleten terjeszti elő Kossuth Ferenc a szombati béketanácskozás lefolyására vonatkozó jelentését a vezérő-bizottság azon tagjainak, akik nem voltak fejeváryhoz meghívva. Foglalkozni fog azután a vezérő-bizottság a passzív rezisztencia tervezése érdekében megindított akcióval is, különösen pedig azon intézkedéseket fogják megbeszélni, amelyek szükségessé válnak az esetben, ha a kormány — mint hírlik — állásuktól felmentené azon vármegyék alispánjait, akik a passzív rezisztenciát már kimondták.

#### A disszidensek szervezkedése.

Sátorlajuhelyről jelenti tudósítónk, hogy ott vasárnap megalakult a megyei disszidenspárt. Az alakuló gyűlésen, ahol több ezer ember volt, részt vettek gróf Hadik Béla, gróf Sztáray Sándor, gróf Széchényi Ernő és még mások. Gróf Andrássy Gyula és Darányi Ignác táviratban meentették ki elmaradásukat, de kitartásra buzdították.

Elnök Metzner Gyula nagybirtokos volt. Gróf Hadik Béla, mint a központ kiküldöttje üdvözölte a megjelenteket és kifejtette a disszidensek programját, amely egyező a királyhoz intézett feliratban lefektetett elvekkel. A királyi ellentállásra vonatkozólag ezt a kijelentést tette:

— *Ha a korona fénye nem szenvedhet csorbát, akkor a nemzeti kívánságok még kevésbé!*

Ezután kimondotta a gyűlés, hogy az Andrássy-csoport a megyében megalakulnak tekintendő és hogy a nemzeti küzdelemben

mindvégig kitart. Azt is kimondták, hogy az Andrássy-csoportnak szeptember hónapban Budapesten tartandó országos értekezletén részt vesznek.

#### Az alispánok értekezlete.

Mint értesülünk, az összes vármegyék alispánjai legközelebb bizalmas tanácskozásra fognak Budapesten egybegyűlni, hogy egyöntetű megállapodást létesítsenek a vármegyei törvényhatóságok által a nemzeti ellentállás tárgyában hozott határozatok végrehajtása ügyében. A tanácskozást Benicky Lajos pestmegyei alispán hívta egybe és a szétküldött meghívókon hangsúlyozta, hogy az értekezlet nem lesz hivatalos, hanem tisztán magán természetű.

#### A sztrájk.

Ezen a címen dr. Burger ur, a közügyek iránt tanusított ismert és méltatott buzgalmából kifolyólag a „Debrecen” vasárnapi számában egy cikket tett közzé, melyben tárgyilagosan fejtegetve a kőmives munkásoknak, városunkban már hetek óta tartó munkaszünetét és az ebből eredő károkat, fejtegetései során a következőket mondja:

„En a jelen esetben egyaránt kárhózzátom a munkás és munkaadókat, hatóságot és közönséget, mert nem volna szabad az ily irányú mozgalmaknak sokáig tétlen szemlélőjének lenni”.

„Pártatlanok, közös akarattal, a társadalmi humanizmus mindenek meggyőző érveivel, a haza és közszabadság veszélyeztetésének hirtetésével 48 órában belül kell hogy békét és rendet teremthessenek”.

„Alljanak elő társadalmunk legjobbjai, a hivatottak, és közös megállapodással menjenek a munkaszünetők közé békét teremteni”.

Dr. Burger urnak ezen, és még több hasonló szellemű kijelentései, s az ezekben megnyilatkozó pártatlan jóakarata, s a személye iránt érzett nagyrabecsülésém késztetnek annak kijelentésére, miszerint fejtegetéseit nem tartom helyt állóknak. Nem pedig azért, mert itt két társadalmi osztály érdekharcáról van szó, s így az érdekhatárokat nem ismerő, még oly tekintélyes, még oly pártatlan egyéneknek beavatkozása csak félreértésekre vezetne; a közérdek, a haza és közszabadság veszélyeztetésének hangoztatása pedig csak az izgatóknak malmára hajtaná a vizet, mert oly fontosságot, olyan horderőt

#### A tenger alatt járó hajó.

Mikor az öreg Verne ezelőtt harmincöt esztendővel megírta világhírű regényét Nemo kapitányról és az ő „Nautilus”-áról, az egész világ bámulva olvasta a nagy francia mesemondó fantáziájának ezt a művét, de hinni kevesen mertek benne. És ime, amit Verne látnoki szemmel ezelőtt harmincöt esztendővel előre tudott, ma a megvalósuláshoz közeledik. A tenger alatt járó hajó kérdése ma mindjobban foglalkoztatja a szakköröket, úgy a katonákat, mind a technikusokat és a kérdés a jelenleg folyó keleti háború révén, ahol szó volt a tengeralatti hajók alkalmazásáról, magára vonta a laikus közönség érdeklődését is. Tengerészeti szaklapokban már évek óta heves viták folynak e hajók katonai értékét illetően. Vannak, akik nagy jövőt jósolnak nekik és azt mondják, hogy az egész tengerészetet átfogják alakítani, míg mások az eddigi tapasztalatok alapján nagyobb jelentőséget nem tulajdonítanak nekik.

A modern tengeralatti hajó története körülbelül huszonöt esztendő. — Első komoly kísérletet tengeralatti hajók építésére Nordenfeld, a kiváló svéd hajómérnök tett. Elég különös, hogy találmánya legelőször nem a nagyhatalmak tengerészeti minisztériumainak, hanem Görögországnak érdeklődését vonta magára, amely haditengerészetét 1887-ben több Nordenfeldt-féle tengeralatti naszáddal gyara-

pitotta. Görögország példáját 1888-ban Franciaország is követte és attól fogva máig a franciák vezetnek a tengeralatti hajók tekintetében. Csaknem napjainkig Franciaország volt az egyetlen állam, amely egész flottilát szervezett ezekből a hajókból és azokat tengeralatti hadgyakorlatoknál is alkalmazta. Ujabb azonban Anglia is nagyon igyekszik, hogy tenger alatti járó hajóit szaporítsa. Ez időszert Franciaországnak harminchat, Angliának pedig tizenkilenc ilyen hajója van. A kérdés azonban még koránt sincsen megoldva, a technikusoknak még óriási feladattal kell megküzdeni, míg a hadászat minden céljaira alkalmas tenger alatti járó hajókat építenek.

A főnehézség az, hogy miként lehet egy ilyen hajó számára, amelynek minden valószínűség szerint nem egyszer órákon át kell a tenger alatt tartózkodni, az élet minden feltételét, a levegőt, a világosságot, a tájékozódást megszerezni és miként lehet a benne tartózkodó személyek életét a netalán bekövetkező katasztrófákkal szemben biztosítani. Teljes megoldásra vár még itt a hajóerő kérdése, a víz alá ereszkedés és felemelkedés módjának megoldása; olyan készülékeket kell azonkívül szerkeszteni, amelyeknek segítségével a nagyobb mélységek abszolút sötétségében abszolút sötétségben tájékozódni lehet.

A hajóerő a Nordenfeld-féle tengeralatti hajóknál a gőz volt és a hajó-gőzgépet folyó-

kony anyagokkal, különösen petróleummal és naftával fűtötték. Ha a hajó a víz alá merült, a fűtést beszüntették és a hajót a kazánban benmaradt gőz hajtotta tovább. Természetesen így hosszabb tengeralatti utakról szó sem lehetett; éppen ezért az elektrotechnika fejlődésével a tengeralatti hajóknál villamos akkumulátorokat kezdtek alkalmazni. Itt azonban a naszádok mindig egy anyahajótól, vagy töltőállomástól függenek, amelynek szétrombolása a naszádot is hasznavehetetlenné tette. Ez vezetett az elektromotorok alkalmazására. Ma általában az a rendszer van elfogadva, hogy a hajókon kétféle hajtóerőt alkalmaznak, a vízszinten petróleum, vagy gázolín által táplált gépeket, míg az alámerülés pillanatában az elektromotor jön működésbe.

Az alámerülés kérdését eleintén úgynevezett merőleges hullámvérés által a hajót a szűzoros értelmében a víz alá csavarják. Ma rendszeren a hajók alsó részében rekeszeket építenek, ahova szükséges mennyiségű vizet bocsájtának be és így a hajó a víz alá süllyed. A felemelkedésnél a vizet a légnyomás segítségével kiszorítják a hajóból. Igen nehéz feladat azonban a vízszintesség kérdésének megoldása, tudniillik, hogy a hajó állandóan ugyanazon helyzetét tartsa meg. Ez természetesen minden oldalról víz által körülvevett testeknél, amelyek nagyon ki vannak téve a víz hatásának, a legnehezebb

talajdonitana a kőműves munkások bérmozgalmának, aminővel az nem bír, de nem is bírhat.

Minthogy a bérharc a munkás és munkaadó érdek összeütközésének következménye, annak sem szóval, sem karhatalommal, tehát sem társadalmi, sem hatósági uton, záros időben alaposan véget vetni nem lehet, mert azt a két érdekelt félnek egymással kell kiüzdnie. A hatósági beavatkozásnak is csak a békéltető eljárás kezdeményezésére, továbbá az idevonatkozó törvények betartására, a közbiztonság, a közvagyon és az egyéni szabadság megővésére szabad kiterjednie.

Jogállamban biztosítva van egy a munkás, mint a munkaadó joga, mert a munkás akkor dolgozhat amikor akar, s oly bért kérhet munkájáért, a mennyit akar. A munkaadónak pedig meg van az a joga, hogy azzal dolgoztathat, akivel akar, s megvan a joga, hogy a munkáért annyit fizet a mennyit akar.

A törvények tehát egyenlő jogot adnak egy a munkásnak, mint a munkaadónak. Vagyis a munka végzését és végeztetését illetőleg, egyezkedésre utasítja őket.

Ha már most ez alap igazságokból kiindulva bíráljuk el az ügyet, a helyzet nem oly bonyolult, mint a minőnek látszik, mert csak két tényezőnek, a munkásnak és a munkaadónak van és lehet döntő szava. A hatóság pedig csak a törvények betartására kell hogy felügyeljen.

A kőműves munkások mérlegeljük, még pedig saját józan fölfogásuk szerint, mit nyerhetnek, ha nyernek? s mit veszhetnek, ha veszítenek? Arányban van-e a bérharc által elért nyeresémmel, azzal a kereset veszteséggel, amit annak kivására fordítottak? s hogy a bértöbblet a még hátralevő munkaidőre, oly foglalkozás mellett, mint az övék, amikor a munkaidejük, a rossz, meg nem felelő időjárás folytán, az évnek jóformán kétharmadára szorítkozik, biztosítja-e családjuk megélhetését. Vessenek a munkások számot azzal is, hogy a megakartott keresmény ér-e többet, vagy az az ígéret, hogy segélyeztetni fognak? Vessenek össze a múlt és jelen évi keresetök eddigi eredményét, s határozzanak legjobb meggyőződésük szerint abban a tudatban, hogy az ő ügyük felett a társadalom, még saját munkástársuk is, csakhamar napirendre tér, s nekik inkább kárunk, mint hasznunk lehet abból, ha egyik-másik, kevesebb pénzzel rendelkező munkaadó csődbe kerül és koldusbotra jut.

A munkaadónak pedig mérlegelni kell, mikor nagyobb a vesztesége, akkor-e, ha a munkaszünet megfosztja nemcsak tőkájének kamatjától s személyes keresetétől, hanem még tőkájének egyrészétől is? mert hát neki

is élni kell s családot kell föntartani, vagy akkor-e, ha megadja munkásainak követeléseket?

Szóval mind a két fél, számítási alapon tisztázhatja a helyzetét s így előbb-utóbb meg kell egymást érteniük, mert nagy igazság ám az, hogy a szükségnek kényszerítő hatalma van s hogy sem a munka sem a tőke a dacot nem tűri, nem ismerheti.

A hatóság helyzete sem oly nehéz mint a minőnek látszik, foganatosítsa lelki ismeretesen a törvényt adjon teljes szabadságot de biztosítson is teljes szabadságot a munkásnak abban, hogy akkor dolgozzék amikor dolgozni akar.

A társadalomnak nem bérharc elintézésében, hanem annak megelőzésében van hivatása. Hasson oda, tegye lehetővé, hogy a munkásosztály értelme fejlesztesse, hogy ne másokra hanem saját magára támaszkodjék.

A jó iskolák az értelmi fejlődés fogják a bérharcokat megszüntetni.

Békessy László.

## Nagy harc előtt.

Nagy korszak, nagy küzdelem előtt állunk; úgy lehet: kemény megpróbáltatás vár nemzetünkre.

Ebben a nagy időben nem is ujságot, de történelmet irnak a magyar sajtó munkásai. A közönség, amely a lapokat olvassa: történelmet olvas, nemzetünk történetének izgalmas fejezeteit. S most, amikor az országgyűlés kapuit törvénytelenül becsukták, amikor a nemzet képvisellete nem adhat kifejezést kívánalmainknak, sérelmeinknek, annál nagyobb szükség van a hazafias sajtóra, amely szárnyaira kapja a nemzeti ügyet és viszi előre, a diadal felé.

Azt hisszük, joggal mondhatjuk el, hogy a hazafiak munkájából derekasan kivette a részét a mi lapunk is.

Adja meg tehát nekünk hazafias közönségünk továbbra is az erő a munkához, és mi ezután is teljesítjük vállalt köteleességünket.

## A „DEBRECEN“

minden igyekezeteivel azon van, hogy a közönség legmesszebbmenő igényeit kielégíthesse. A lázas, forrongó idők nagy eseményeiről gyors, kimerítő tudósítást közlünk,

nem kimélve a táviró, a telefon hírszolgáltatásnak költségeit.

A vármegye, a város életére, érdekeire ezentul is kiváló gondot fordítunk.

Az igaz nemzeti ügy lelkes, tántoríthatatlan harcosai vagyunk. Megvagyunk róla győződve, hogy zászlónk alá lelkesedéssel sorakozik az egész közönség.

## A „DEBRECEN“ előfizetési ára:

Debrecenben:		Postán küldve:	
Egész évre 12 kor.		Egész évre 18 kor.	
Fél évre . 6 „		Fél évre . 9 „	
Negyedévre 3 „		Negyedévre 4.50 f.	
Egy óra . 1 „		Egy óra . 1.50 f.	

Egyes szám ára 4 fillér.

## H I R E K.

### A szinügyi bizottság ülése.

Debrecen város szinügyi bizottsága tegnap délután Vecsey Imre elnöklésével ülést tartott.

A bizottság első sorban a színházi ruhatár régóta vajudó kérdésével foglalkozott. Több terv merült fel az ülésen, amelyek egyike a mostani állóhelyet tartja legalkalmasabbnak a ruhatári helyiségre. A bizottság érdemileg nem döntött e kérdésben, hanem azt javasolja a tanácsnak, hogy a jelenlegi ruhatárt bővítse ki és alkalmazzon ruhafogasokat lehetőleg már a következő szeszorra.

Zilahi Gyula szinigazgató a színháznak jun. 22-én történt átvételekor egyedül a páholyok butorzata ellen tett kifogást. A bizottság Oláh Károly indítványára a páholyok butorzatának kijavítását javasolja a tanácsnak.

Ezután Oláh Károly tanácsnok bemutatta Zilahy társulatának névsorát. A társulat a következő tagokból áll:

Igazgatóság: Igazgató és főrendező: Zilahi Gyula, titkár Békés Gyula, karnagy Huber Miksa, karnagy Fodor Károly, rendezők: Szakács Andor és Polgár Sándor, sugó Poprádi Árpád, pénztáros Györe Alajos, főruhatáros Horvát Ferenc három se-

feladatok egyike. Ma még ez irányban csak tapogatózások történtek.

Még sokkal nehezebb azonban a víz alatt való látásnak problémája. A tenger-alatti hajóknál eddig a legtöbb katasztrófát, amilyenek az idén a cherbourgi, portsmouthi és krostadi kikötőkben történtek, tudvalevőleg ez idézte elő. E célra eddig egy francia találmányt használtak, az ugynevezett periszkopot. A periszkop lényegében egy hosszú cső, amely a hajóból, hacsak néhány méternyire jár a víz alatt, a víz színe fölé áll ki. Felső részén egy sötét, kamara-szerű készülék van elhelyezve, a mely egy lencse segítségével a vízszinen levő képeket a hajó bensejében levő tükrökre vetíti. A periszkop csőve forgatható és segítségével a hajó bensejében levők a víz egész felszínét átkutathatják.

A készülék igen ügyes, de hátrányai is nagyon szembetűnők. Kifogástalanul csak abszolút nyugodt víz mellett lehet használni, hullámesésnél már a tükrön látható kép is mozgásnak van alávetve és a látott tárgyak távolságát nem lehet megítélni, viharoknál pedig teljesen használhatatlanná válik. — Amellett a horoszkop nem enged meg, hogy a hajók egy bizonyos mélységen alul merüljenek a víz színe alá.

Ami a tiszta levegő megtartását illeti, ott nemcsak a lélegzéshez szükséges oxigénmennyiség megtartása, előállítására bir fontossággal, hanem meg kell akadályozni azt is,

hogy a gépekben káros gázok, vagy hogy az akkumulátorokban robbanó gázok képződjenek. A tengeralatti hajók rendszeren arra rendelt tartókban komprimált levegőt visznek magukkal; sok francia hajón azonban vannak olyan készülékek is, amelyek egy oxylithnek nevezett kémiai eszköz segítségével a levegőt káros alkatrészeitől megtisztítják és friss oxigénnel látják el.

A biztonsági készülékek mind arra irányulnak, hogy a hajónak a vízszíne való felemelkedését minden körülmények között biztosítsák. A hajó külső részén különféle ballasztok vannak alkalmazva, amelyeket havariáknál leoldanak, hogy így a hajó felemelkedjék. A hajókon azonkívül automatikusan működő biztonsági készülékek is vannak; bizonyos mélységen alul a sűrített levegő önmagától botódul a vizekbe és a vizet onnan kiszorítja. Ez annak megakadályozására szolgál, hogy a hajó olyan mélységekbe merüljön alá, ahol pusztán a víznyomás ereje az egész alkotmányt összeropantana.

Maga a hajó rendszeren szivar alakú és nagy torpedóhoz hasonlít. Hadi felszerelését egy vagy két torpedóvető-készülék és néhány torpedó képezi.

A tengeralatti hajók célja a háboruban az, hogy a víz alatt az ellenséges hajókat megközelítsék és az ott levő torpedókat közvetlen közelből teljes biztossággal irányítsák ellenük. Védekezni elle-

nük igen nehéz, mert az ágyuzás elől igen könnyen a tenger alá merülhetnek, poriszkopjuk pedig oly nehezen látható, hogy az ellenség figyelmét nem vonhatja magára. Minthogy azonban tengeralatti működési köre meg lehetőszen csekély, — ezer tengeri mértföldnél messzebb a parttól nem igen távolódhatnak el és gyorsaságuk szintén nem nagy, — ezidőszert még csak partvédelemre alkalmazhatók. Védekezni ellenük ma még jóformán nem is lehet, legfeljebb az ugynevezett kémtorpedókkal, vagy a nagy hajók körül alkalmazott védőhálókkal.

Ha sikerül a tengeralatti hajók problémáját teljesen megoldani, úgy az egész haditengerészet mindenesetre nagy változáson fog átmenni. Kikötők még tulnyomó erejű ellenség ellenében is aránylag igen könnyen lesznek megvédelmezhetők. A tengeralatti hajók meglehet, egyenesen lehetlenné fogják tenni a hadikikötőknek a tenger felőli ostromát és a támadó-fél legfeljebb nagyon tágkörü, ki nem elégitő blokádra szorítkozhatik. A tengeri hadgyakorlatokon eddig megejtett kísérletek természetesen még nem kielégítőek és ítéletet mondani e tekintetben nem is lehet. A modern technikának ezzel az új romboló-eszközzel a valóságban csak a jövő fog bennünket megismertetni.

gédde. fodrász Jakabfi József két segéddel, festő Gyöngyösi Viktor, szertáros Kerekes István három segéddel, diszletmester Szabó Imre 12 diszítóval.

**I. rendű női tagok:** Arday Ida drámai anya, Almásy Lola vigjátéki és szalon színésznő, Jeszenszky Cs. Irén drámai hősnő, Föti Frida operett és népszínmű énekesnő, Sz. Gárdonyi Teréz operett és népszínmű komika, Koppán Margit opereténékesnő és táncos szubrett, Körösmezey Margit drámai szende és társalgási, Kis Irén komika, vigjátéki színésznő, Markovics Margit drámai szende, Polgár Ilona szalon színésznő, Radó Anna alténékesnő, Szabó Anna vigjátéki drámai naiva, Tomcsányi Margit naiva, Zilahy Gyuláné opera és operett énekesnő, Percel Karola és Rózsa magántáncosnők.

**I. rendű férfi tagok:** Árkosi Vilmos népszínmű, operett bariton, Békefi Lajos opera és operett tenor, Békés Gyula vigjátéki és jellem színész, Deésy Alfréd bonvivánt, Horváth Kálmán opera és operett bariton énekes bonvivánt, Polgár Sándor buffó Szakács Andor drámai hősszerelmes, Sarkadi Vilmos naturburs s komikus, Szalóki Dezső tenor buffó, burleszk komikus, Kondor Erő vigjátéki szerelmes naturburs, Krasznay Ernő szerelmes, Zilahy Gyula szalonkomikus, Zajonghy Elemér s. tenor és Balogh Sándor s. bariton.

**Kardalosok:** Bibor Felice, Balázs Olga, Czenke Rózsa, Dinési Juliska, Jancsó Mariska, Kertész Kata, Kállay Hermin, Kardos Tusi, Kászi Etel, Magda Eszter, Szalóki Szidi, Szabó Mariska, Pető Julia, Váradi Józsa.

**Férfiak:** Barabás Károly, Gajdszimski Pál, Gazdácska Lajos, Juhay József, Katona Lure, Kiss József, Mártonfy Jenő, Nagy József, Szilágyi Ernő, Ungváry József ezenkívül még négy kardalos és két balett táncosnő.

Zilahy Gyula táviratát olvasták fel ezután, amelyben bejelenti, hogy Horváth Kálmán baritonista szerződés szegést akar elkövetni. Jelzi Zilahy, hogy ha Horváthot nem sikerül szándékától eltéríteni, új baritonistáról gondoskodik. Alkalmunk volt Horváth Kálmánnal személyesen érintkezni s közölhetjük, hogy Horváth Kálmán a Király színházhoz való szerződését még július 1-én aláírta. Zilahy tehát gondoskodhat baritonistáról.

**Julius 1-én új előfizetést nyitottunk a Debrecenre. Kérjük azokat a tisztelt előfizetőinket, akiknek előfizetésük a múlt hó végével lejárt, hogy az előfizetés megújításáról ideje korán gondoskodni sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében akadály történjék.**

**Hajdúvármegye rendkívüli közgyűlése.** Kovács Gyula szoboszlói képviselő és társai, bizottsági tagok az országos politikai helyzet dolgában hazafias indítványt nyújtottak be a vármegyéhez. Domahidy Elemér főispán az indítvány tárgyalására rendkívüli közgyűlést hívott egybe e hó 10-ének délelőtt 9 órájára.

**A debreceni ev. ref. egyházmegegyi tanítóegyesület** 1905. évi július hó 11-én, Kabán a község háza nagytermében délelőtt 9 órakor tartja évi rendes közgyűlést a következő tárgysorozattal: 1. Ének és ima. 2. Elnöki megnyitó beszéd. 3. Jelentés az egyesület egy évi működéséről. Felolvassa Dulházy Kálmán, egyes. jegyző. 4. Értekezik dr. Gedeon János községi orvos. 5. Nép-

iskolai magyar nyelvtanítás. Előadó: Uray Gyula. 6. Elnöki jelentés. 7. Bírálóbizottsági jelentés az F. Varga Lajos ur által adományozott 40 korona pályadíjra beérkezett pályaművekről. 8. Adakozásra felhívás Lakics Vendel síremlékére. 9. A dunántúli ágost. hitv. evang. egyházkerület tanítói karának tan. egyesületünkhöz küldött „Memorandum“-a. 10. Beterjesztendő indítványok, folyó ügyek tárgyalása. 11. Gyűlésberekésztesül a „Szózat“ éneklése. Jegyzés. A gyűlésen meg nem jelenők ellenében az alapszabály idevonatkozó pontja szigorúan alkalmaztatik. A nagytiszt. egyházmegegye határozata folytán minden tag 4 korona napi díjra és fuvarra tarthat igényt. Gyűlés után társasébed; egy teríték bor nélkül 2 korona. Dulházy Kálmán jegyző. Ritóhk István elnök.

**Nincs szükség adóhivatalra.** A debreceni pénzügyigazgatóság érzi, hogy egyelőre feleslegessé vált és mindenáron iparkodik magát észrevétlenné tenni. Olyan kevés a pénzügyigazgatóság munkája, hogy délután egyáltalán szükségtelen hivatalos órát tartani, mert elég, ha délelőtt piszkálják a körmüket a hivatalnokok. Egyébként a közönség tájékoztatására Fauszt pénzügyigazgató tudatja, hogy július és augusztus hónapokban a kir. adóhivatalnál és pénzügyigazgatóságnál a hivatalos órák reggeli 7 órától déli 1 óráig tartanak, az adóhivatal pénzkezelést pedig 8-tól 12 óráig eszközöl.

**Két főispán.** Hevesmegye főispánja Kállay Zoltán és Aradmegye főispánja Urbán Iván oly nagy fontosságú és mindenek felett hazafias kijelentést tettek, amilyenekre eddig még alig akadt példa. Kállay Zoltán kijelentette, hogy törvénytelen rendelet végrehajtani nem fog, s ha mégis ilyet kérnének tőle, maga áll a vármegye élére és maga szervezi a hazafias ellentállást. Urbán hasonlóan nyilatkozott és bejelentette törvényhatóságának, hogy a fejeváry kormány alatt nem szolgál s míg elmentését megkapja — szabadságra megy.

Evvel kapcsolatosan szinte önkéntelenül kérdezzük, hogy a mi derék, szimpatikus főispánunk Domahidy Elemér milyen álláspontot foglal el a fejeváry kormányval szemben? Azt tudjuk, hogy állását a kormány rendelkezésére bocsájtotta, mint ahogyan ez már kormányválságnál szokásos. Felkérték őt is, hogy tartsa meg állását — megtartotta. Nyíltan kérdezzük Domahidy Elemér főispántól, hogy azonosítja e magát Debrecen város törvényhatóságának határozatával, vagy nem? Őszinte, becsületos, pártatlan embernek ismerjük Domahidy Elemért, aki kérdésünkre őszinte választ fog adni.

**Kánikula.** Most már szó sem lehet arról, hogy tréfának vegye az ember az időjárást. 30—36 fog C. árnyékban kétségbejéttel fenyeget mindenkit. És a nap sugarainak forrósága nem akar szünni. Az emberek fáradtan, elernyedve járnak kelnek, s ismerőseit mindenki azzal a kétségbejétt ábrázattal fogadja, amelyhez nem kell kommentár kérdés alakjában, leri arcukról a kérdés, hogy meddig tart ez még így? A szegedi „meteor“ azt ujságolja, hogy így lesz bizony ez egész Juliusban. No pedig akkor végezetül elevenen sülnék meg az emberek, és nem marad élő lény a földön. A perspektiva sötét, bár napfényes az egész természet és az izzó sugarak melegétől, most fázik az emberiség. Ki szeretné a kánikulát?

**Közműves sztrájk.** Holnap délelőtt újabb értekezlet tartanak a közműves sztrájk ügyében. Polgár iparfelügyelő a munkaadók képviselőit tanácskozássra hívta össze, a melyen megállapítják újra a munkások követeléseit és azt is, hogy a mesterek milyen feltételek mellett hajlandók a sztrájk megszüntetésébe belemenni.

**Ítélet Tóth István bünperében.** Három napi tárgyalás után tegnap éjjel hozta meg verdiktjét Tóth István bünperében az esküdttörbíróság. Tóth István hajdubagosi lakos hirtelen indulatában fegyvert fogott Berta Józsefre s azt halálra sujtotta. Az eset múlt év április havában történt. Dr. Galánffy vád, és dr. Körössi Kálmán védbeszéde után az esküdtek tanácskozássra vonultak vissza, amelynek eredményeképp Tóth Istvánt az erős felindulásban elkövetett emberölés bünperében bünösnek mondták ki. Ennek alapján a törvényszék 9 hónapi börtönt mért Tóthra. Az ügyész megnyugodott az ítéletben, a védő ellenben semmisségi panaszt jelentett be ellene.

**A zsebóra feltalálójának szobra.** Tegnap délelőtt leplezték le nagy ünnepélyességgel Nürnbergben, a város szülöttének Henlein Péternek, a zsebóra feltalálójának szobrát. A szobormű a város szívében a Hefners-téren áll, s az ünnepi beszédet a berlini német óras-szövetség elnöke, Marfeld, mondotta a lepellel borított szobor előtt. A szobor talpazatát egészen elborították koszorúkkal. A főalak, amelyet Meiszner Miksa berlini szobrász mintázott, iparos ruhában ábrázolja Henlein mestert.

A leleplezési ünnepélyvel kapcsolatosan történelmi szakkiallítás is rendeztek a nürnbergi órasok a bajor iparmúzeum palotájában. A kiállítás nagyon érdekes és időrendi sorrendben mutatja be az óra tökéletesedésének minden fázisát.

**Eljegyzés.** Dr. Nyisztor Adorján, gyulai kir. törvényszéki vizsgáló bíró, július hó 1-én eljegyezte Fábán Lajos Mór felső kereskedelmi iskolai tanár és helyettes igazgató leányát Jucikát.

**Lemondott gazdasági tudósító.** A darabant kormányval senkisémm akar összeköttetésben lenni, s a ki van is iparkodik attól megszabadulni. Így Szőlési Rezső debreceni tudósító is elküldte már állásáról való lemondását György Endre földmívelésügyi miniszternek.

**A lakatos sztrájk megszűnt.** Miután a sztrájkoló lakatos-segédék sérelmeiket memorandumba foglalva az ipartestület-bezeterjesztették s ma reggel munkába is állottak, a mesterek a memorandumot holnap délelőtt veszik tárgyalás alá és valószínű, hogy a munkások kéréseit teljesítik.

**A Hajdúmegegyei Mészeg egylet** folyó hó 2-án tartotta meg választmányi gyűlését Maura Emil elnöke alatt. Az újonnan jelentkezett tagokon kívül a legnagyobb érdeklődést azon határozat keltette, hogy legközelebb a német, osztrák, magyar mészegiek Debrecenbe hívatnak meg vándorgyűlésre.

Részletesebb dolgokat ez ügyben még közölni fogunk.

**Magyar kiadó cég német kiadványa.** Van Budapesten egy Zenélő Magyarország című zenei folyóirat, melynek kiadója: Klökner Ede zenemű kereskedő. Ez a Klökner legújabb kiadta Sakelmaier Jenő zeneszerzőnek Banzáj című japán indulóját. A hangjegy címlapja azonban sült német, csupán a kiadó neve és üzlethelyisége (Budapest, József körút 22—24) van rajta magyarul feltüntetve. Most, a mikor a nemzet épen a nyelvért folytat oly nagy harcot, akad egy hangjegy kiadó, a ki arcul ut bennünket hülye, unalmas zeneszámot német címlapba burkol és azt akarja, hogy a magyar közönség támogassa. Hazafias kötelessége mindenkinek Klökner Ede kiadványait kiküszöbölni házából. A hangjegyet magát pedig Wil-

*Helm Kunosy und Sohn cég Musikalien druckerei Budapest nyomatta ki*

— **Omelcsuk.** Világtörténelmi név lett azé a matrózé, a kinek holtteste körül játszódott le az orosz forradalomnak egy legvéresebb fejezete most Odesszában. Omelcsuk matrózt tudvalevőleg, mikor társai nevében panaszt tett a rossz élelmezés miatt, a hajó kapitánya lelőtte, a mi közvetlen okozója lett a Kuzáz Potemkin lázadásnak. — Omelcsuk István a fekete-tengeri flotta egyik legrajongóbb szocialista-agitátora volt. Huszonhétéves ember volt, iskolákat nem végzett, de magánszorgalom útján elég műveltséget szerzett. Vezetője volt a fekete-tengeri flotta legénysége között elhatalmosodott forradalmi mozgalomnak. A tavaly novemberben végbement szabasztópoli matróz-forrongásnak is ő volt a lelke, s bajtársai körében rendkívüli szeretetnek örvendett.

× **Speciálista** férfi, fiu és gyermek-szalmakalapokban Fekete Jakab férfi divat kereskedő Debrecen.

× **500 drb.** minta érték nélküli zacskó félárban eladó. Cim a kiadóhivatalban.

× **Postakönyvek** félárban. Cim a kiadóhivatalban.

× **Egy jó karban** levő hat öles göré és egy nagyobb mázsa megvételre kerestetik.

× **Eladó** 46 különböző koru és ivaru gulyabeli szarvasmarha Kis-Marján Szunyogh Zoltánnál.

## TÁVIRATOK.

### A politikai helyzet.

**Budapest, július 4.** A politikai életbe a mai nap sem hozott semmi fordulatot. A kormány részéről még eddig nyílt törvénysértés nem követte el. A király ischli nyaralása alatt semmiesetre sem történik semmi lépés a válság megoldására. A pártkörök féltelmetesen üresek.

### Töpke Alfréd halála.

**Budapest, július 4.** Töpke Alfréd, nyugalmazott pénzügyminiszteri államtitkár, az Osztrák-Magyar bank alkormányzója ma reggel meghalt.

### Bródy Sándor öngyilkos ?

**Bécs, július 4.** Bródy Sándor, a nagynevű író ma reggel a Semeringen öngyilkosságot követett el. Beszállították a bécsi kórházba. Állapota aggasztó, alig menthető meg. Öngyilkosságának okáról nem tudnak semmit. A hír még megerősítésre szorul.

### Az orosz forrongás.

**Odessza, jul. 4.** A lakosság zöme elhagyja a várost. A pályaudvar zsufolva van és ezerszámra várják az emberek elszállításukat. A posta- és táviróhivatal éjjel-nappal tömve van emberekkel. Az idegen kunzulátusok egyebet sem tesznek, minthogy utleveleket állítanak ki. A magyar-osztrák főkonzulátuson még soha sem volt akkora tolongás, mint most. A legutóbbi negyvenyolc óra alatt harmincezernél több ember hagyta el a várost. Negyvenöt embert, akiket a rendőrség gyujtogatásnál tetten ért, az utcán agyonlőttek.

**Odessza, július 4.** A Podjedonoszcev a kikötőben van. A potemkin megkapta a kért eleséget és kötőszert és az éj folyamán távozott. A város még mindig ég. A kikötőben sok nagy hajó elégett. A csőcselék égő petróleumot és naftát öntött a tengerbe;

a szél az égő folyadékot a gőzhajókhoz vitte és tizenöt nagy hajó meggyuladt. A Katalin rakodóparton két bombát vetettek, amely tizenöt kozákokat és rendőrt megsebesített.

**Páris, július 3.** A Petit Parisien pétérvári értesülése szerint Odesszában helyreállott a nyugalom, ötvenezer katona folytonosan az utcán cirkál és még az idegeneknek sem engedik meg, hogy szállójukat elhagyják. A haditörvényszék még ezen a héten megkezdi munkáját. A zavargás összes vezetőit agyon fogják löni, a többit pedig élete fogytáig való kényszermunkára ítélik.

**Bécs, jul. 4.** A Magyar Távirati Iroda jelenti: Az odesszai cs. és kir. osztrák-magyar főkonzul az ottani osztrák és magyar kolónia védelmére minden szükséges intézkedést megtett. Intézkedéseit a külügyminiszterium helybenhagyta.

**Kerzon, július 4.** Az ottani gyakorlótéren gyakorlatozás közben megrohanták a katonák Divodow őrnagyot, akit súlyosan megsebesítették. Az őrnagynak csupán annyi ereje volt még, hogy a kaszárnyába meneküljön, ahol rövid jelentést írt a cárnak. Azután meghalt.

**Pétérvár, július 4.** Kronstadtban újabb zavargás ütött ki, háromezer munkás lépett sztrájkba, amelyet a katonaság elfojtott. A tömeg ellen gépfegyvereket használtak, amelynek sok ember esett áldozatául.

**Pétérvár, jul. 4.** A cár ma fogadta a nemesség küldöttségét, amelynek vezetője Dorell feliratot adott át, amelyben kéri a Zemsztvo összehívását. Holnap fogadja a cár az orosz férfiak küldöttségét, amelynek öt paraszt tagja is van.

## Az orosz forradalom.

### A Potemkin román vizeken.

**Konstanza, július 4.**

A Knyaz Potemkin két torpedónaszáddal ideérkezett és a kikötőtől jó messzire horgonyt vetett, miután az itt állomásozó orosz hadihajóval jeleket váltott.

A város lakossága a partra tódul. Balescu alezredes az Elisabeta román hadihajó parancsnoka és Negru őrnagy, kikötőparancsnok gőzesónakon a Potemkin elé mentek. A Potemkin üdvölvésekkel köszöntötte a román tiszteket, akiket küldöttséggel fogadtak a fedélzeten. Az oroszok egyenruháján nem volt a rang jele, a román tisztek nem tudták, ki a parancsnokuk. A matrózok szónoka kijelentette, hogy ők a Potemkin fellázadt legénysége s élelemért jöttek a kikötőbe, hogy azután folytassák utjukat. A Potemkin két kilométernyire a kikötőn kívül vetett horgonyt, de egy torpedója közvetlen a kikötő előtt áll.

Az itt horgonyzó Presuape orosz állomáshajó zászlójeleket váltott a fellázadt páncélossal s az állomáshajó tisztjei csónakon kimentek a tengerre, a Potemkin fedélzetére azonban nem mentek fel.

### Az odesszai események.

**Odessza, július 4.**

Tegnap este Georgij Pobjedonoszcev bevonult az öbölbe és tárgyalni kezdett a hatóságokkal. E tárgyalásból a következők közölhetők: Amidőn a hajó odesszához közeledett, az összes tiszteket partraszállították. Odesszába való érkezése után a Potemkin

mellé állott. Később azonban viszálykodás kezdődött és a Georgij Pobjedonoszcev legénységének egy része végre azt kívánta, hogy térjenek vissza a hajóhadhoz. Ez a párt annyira felszaporodott, hogy elhatározták, hogy a helyi hatósággal tárgyalást kezdenek. A legénység nemsokára „beleegyezett abba, hogy a hajón ismét felvonják az orosz zászlót.” Ma reggel leadta a legénység az ágyuzavárzatokat, de a kikötést megtagadta, felajánlva, hogy a tiszteket visszahívja a hajóra, parancsainak engedelmeskedik. A Georgij Pobjedonoszcev most itt a veszteglő kikötőben van. A Potemkin tegnap este tengernek indult a román partok irányában.

Ma ismét megjelentek a lapok. A lakosság még mindig izgatott. A prefektus elrendelte egy szállónak bezárását, melynek ablakaiból tüzeltek.

**Páris, jul. 4.**

A Petit Parisien jelenti Szent-Pétervárról: Odesszában a lázadást 30.000 katona tartja féken. A katonai őrizet mindenre kiterjed, úgy, hogy engedély nélkül még a szállodákban levő idegenek sem mehetnek ki. Kronstadtban hír szerint éppen ilyen állapotok vannak.

### Vérontás, összeesküvés és bomba.

**Lieban, jul. 4.**

A matrózokkal való összeütközés közben egy tengerészhadapród megsebesült, három matróz meghalt és három megsebesült. A matrózok lázadása a rossz ellátás miatt tört ki. Hír szerint számos matróz elrejtőzött miután előbb a szertárból fegyvert szereztek. Felkutatásukra kozákokat küldtek ki.

**Varsó, július 4.**

Kovnában tizenöt tiszteket elfogtak, mert kiderült róluk, hogy összeesküvést szőttek az államrend ellen és a legénységet is bujtogatták. Az elfogott tisztek közt van egy tábornok és egy ezredes is.

**Pétérvár, július 4.**

A titkos rendőrség Andruskevich nyugalmazott hivatalnoknál és egy Auder nevű diáknál Vyra községben (Carskoje-Szelo kerület) bombagyárat fedezett fel. A gyárban nyolc töltött és 22 töltetlen bomba, azonkívül nagymennyiségű robbanó anyag volt.

### A feldult város.

**London, július 4.** Odesszából táviratozzák: A városban úgy, ahogy helyreállott a nyugalom. Az utcákat még mindig katonaság tartja megszállva, a nép nem mutatkozik. Az utolsó napokban harmincezernél többen menekültek el Odesszából.

Pénteken a statáriális bíróság negyvenöt tettenért gyujtogatót halálra ítelt és a kikötőben agyonlővetett.

### Zsidóüldözések.

**Bécs, július 4.**

Egy Sitomirből ideérkezett hölgy azt beszéli, hogy mult héten egy sitomiri keresztény borkereskedő az ottani rendőrfőnökkel zsidóüldözést szervezett. A zsidók védték magukat és agyonverték a rendőrfőnököt, mire kozákok vonultak ki a zsidók ellen és 40 zsidót megöltek, nagyszámu, a temetőben összegyűlt zsidót pedig megsemmisítettek. A kormányzó megengedte a zsidóknak, hogy önségélyhez folyamodjanak. Minthogy fegyvereket nem lehet kapni, a zsidók vitriolos üvegeket hordanak magukkal, hogy azokkal támadóikat leönthessék.

## REGÉNY-OSARNOK.

## Apáca és kegyencső.

Regény a bécsi életből.

Magyarosította: Szabó Antal. 38

Ezzel vége lett a beszélgetésnek, mert az öreg nem figyelt többé a leányokra, hanem a számokkal foglalkozott.

A kedves gyermekek pedig himzörámaikhoz ültek.

Igy telt el az idő munka közt a két leánytól.

Rozália gyakran félve tekingetett az ajtó felé, mindig attól félt, hogy Erlenstein ur fog belépni.

A gyermekes leány maga sem tudta miért, mert hiszen Erlenstein nem volt oka annak, hogy ő édes bort ivott, sem annak, a mit álmodott.

Türelmetlenül várta a szép, szeretetreméltó hölgyet, — kinek barátságát tegnap nyerte meg, s a mint végre egy csinos kocsiiban annak oldala mellett ült, ismét egészen felvidult.

Mig a kocsit a Frejung felé gördült, Signora Camilla lakásán Hohenau ur a csinos Lisettel mulatott, vagyis inkább a csinos Lisette mulattatta Hohenau urat.

Annyi minden elmondani valója volt a kedves, a jólelkű Signoráról, ki szülei házában a legfényesebb viszonyok közt élt, kinek még a zárdában is minden óhaját teljesítették, és most, óh majdnem megreped szíve, ha rágondol, — árván, idegen emberek közt, egy oly gyámfelügyelete alatt kell élnie, ki tőle még a legnékülözhetetlenebbeket is megvonja. — A kedves gyermek kényszerítve volt ékszerreit is eladni, hogy szegény dajkját segíthesse, kit betegen és segély nélkül hagyott vissza szülővárosában.

S a szobacica ép oly művészettel tudott sirni urnője elhagyatottsága felett, mint ez a gyűrű elvesztése miatt.

Tehát ő épen olyan jó, a minő szép, — kiáltá Hohenau megindultan. — De ezen Erlenstein, ki ma ezeket dob ki, s holnap uzsoráskodik, e szép gyermeknél is ily szívtelen. Nem hiszba, hogy őt sokan nagylelkű emberbarátnak tartják, sokan pedig szívtelen uzsorásnak, a szegény Signorának nélkülözésekkel kell küzdeni; ez valódi barbár eljárás ezen milliomostól.

— Ó pontosan fizeti urnőnek kis tőkéje kamatait, más kötelezettsége iránta nincs. Persze, ha urnőm akarná... mondá Lisette titokteljesen, — no de hallgatnom kell. Beszélni ezüst, hallgatni arany, mondja a példabeszéd, s én az arannyal tartok.

— Tehát úgy látszik, hogy a szívtelen férfi mégsem egészen oly fogékonytalan a női szépségek iránt, mint azt elhitetni akarja, jegyezze meg Hohenau gunyosan. — Azonban remélem, itt nem találnd bőrzére, a hol hitel-leveleit elárúsíthatná. Mondja meg a szép Signorának Lisette, hogy véghetetlen boldognak fogom magamat érezni, ha megengedi, hogy nélkülözhetővé tegyem gyámtyját, s hogy egy feláldozó barát kötelmeit teljesítem.

— Ez érne valamit. De ha én Signora Camilla volnék, félnék...

— És ugyan mitől?

— Attól, hogy ezen barátság még sokkal fiatalabb, mintsem az határai közt lenne képes maradni.

— Meglátszik rajtad, hogy téged nem a zárdában neveltek.

— Istennek hála nem.

— Így el sem fogsz újulni, ha megmondom, hogy bájos urnődbe az örültségig szerelmes vagyok.

— Ah, ah!

— És miért sohajtasz e miatt?

— Sohajom a szegény galambnak szól, ki egyik vadász kezéigéből a másikéba esett.

— És te melyik vadászszal tartasz?

— Ha nekem lehetne választanom, én mindenesetre őnt választanám.

Hohenau átölelte a ravasz szobalányt, egy csókot nyomott ajkára, s pár aranyat kezébe, s azon meggyőződéssel távozott, hogy egy sokat tehető szövetségesre tett szert.

Lisette utasításai voltak, s ő komoly leány volt. Igen ügyesen tudta saját érdekeit urnőjével egyesíteni.

Hohenau kocsija találkozott a Signorával, ki nem sokára Rozáliával lépett be lakására.

Tegnap Camilla igen szép volt, ma elbájoló, úgy látszott, mintha fiatal barátját a szeretetreméltóság oceánjába akarta volna megfojtani.

(Folyt. köv.)

## KÖZGAZDASÁG.

**A magyar vasutak forgalma.** A kereskedelmi minisztérium kimutatása szerint a magyar vasutak átlagos üzemhossza az év május hónapjában 18,257 4 kilométer volt, szemben 18,135,3 kilométerrel az előző év hasonló hónapjában. Ezen a hálózaton az év első öt hónapjában a magyar vasutakon összesen 32,348,036 sznmély és 16,172,644 tonna áru szállított, a bevételek pedig 119,826,280. koronára rugtak, szemben 115,292,018 koronával a múlt év hasonló szakában. Az emelkedés kilométerenként 3,2 százalék.

**Rizstermelés Japánban.** A földtekén a legelterjedtebb, a legtöbb embert tápláló termény, nem mint a laikus gondolná a buza vagy a kukorica esetleg a burgonya. A legtöbb embert a rizs táplálja.

Valószínű, hogy a rizstermelés őshazája Kína és India volt. Kinából jutott át Japánba.

Japánban a nép kizárólagos tápláléka a rizs, tehát a kivétel azelőtt igen kicsiny volt, habár gyakran bő rizsaratásnak örvendett az ország. Ujabbban azonban a kivétel egyre erősből, habár az utóbbi időkben gyakran felmerült a panasz, hogy a rizs régi jó minősége csökkent. Azelőtt Japánban az adott rizsben kellett fizetni. Ez a rizs termelésre nagy befolyással volt, mert az adóba csakis jóminőségű rizst fogadtak el. Ha ez a felsőbb kényszer jó hatással volt is és megszüntetése itt-ott gyengébb termelést idézett, azért a japán hikkakust (parasztot) nem szabad vádolnunk, mert a japán pór ép olyan szorgalmas, buzgó földművelő ma is, mint volt századokkal azelőtt és földjeinek legnagyobb részén rizst termel. A rizstermelés legfőbb kelleke a talaj bő áztatása, a mit a kelet-ázsiai tavaszi eső bőven el is lát; ha azonban elmaradna, vagy kevés volna, bő csatornázás útján öntözik a földeket, így azian elérik azt, hogy évente két rizsaratást tartassanak. A rizsföld öntözésének megvan a maga módszere. A földet terrázszerű kisebb táblákra osztják és kis földnyelvekkel választják el egymástól, ezeken a kis gulákon nyílások vannak, melyeken át egyik tábla a másikat vízzel árasztja el, s míg bizonyos magasságig vízben áll az egész tábla s aztán ismét tovább folyik. A rizs először az előkészítő táblákon terjed, csak ha elérte a 20 centiméter magasságot, a mi rendszeren 35 napig tart, akkor átviszik az előkészített rizsföldekre és dugják a fiatal plántát. Annak növekedése alatt a földet többször meg kell tisztítani a gáztól s újra öntözni, a míg a kalászkok sárgák nem lesznek. Ha a rizs megért, akkor ott a földeken lefelelik vagyis a kalászt le gerebelik a száráról. Egy-egy rizskalásban 30—100 szem rizs van. Azután facsólónokkal kicsépelik, majd igen kezdetleges szerkezettel lehántják a szemekről a héjat és egy kéfésszerkezettel kifényesítik.

**Terméshírek.** Aradról írja levelezőnk: Az aratás első napja óriási esővel köszörült be, mely körülmény akadályt gördített a meginduló aratási munkálat elé, így nem mindenfelé, csak a megye egyik-másik részén kezdhették meg a vágást. Dőlő gabona akad bőven, ugyszintén sok a szorult szemű buza, valamint nagy mennyiségű korán érett buza is fordult elő, amelyen meglátszik a sok eső hatása. A várható eredmény nagy-

ságáról s minőségéről ma még bizonyosan tudni nem lehet. Azt azonban meg lehet állapítani, hogy a panasz a meglehetősen sűrű vetélkedik, miért is csak majd a cséplés után lehet látni, hogy a termés sikerült-e vagy sem.

**Sertésvész Zemplénben.** Töketeresberől táviratozzák, hogy Zemplénmegyében több helyütt pusztít a sertésvész. A fertőzés terjedését főképen a nagy hőség okozza.

**A budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.**

1905. július 4.

A) Hízott sertések ára: I. A) Magyar elsőrendű. Öreg nehéz (páronként 400 kilogramm felüli sulyban) — fillérig. Öreg közép (páronként 300—400 kg-ig terjedő sulyban) — fillérig. Fialat nehéz (páronként 320 kg-ig terjedő sulyban) 140—141 fillérig. Fialat közép (páronként 251—320 kilogrammig terjedő sulyban) 140—141 fillérig. Fialat könnyű (páronként 250 kilogrammig terjedő sulyban) 139—140 fillérig. — II. Magyar szedett: Nehéz (páronként 280 kilogramm felüli sulyban) — fillérig. Közép (páronként 240—280 kilogramm sulyban) — fillérig. Könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban) — fillérig. — III. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 kilogramm felüli sulyban) 142—143 fillérig. Közép (páronként 240—260 kilogrammig terjedő sulyban) 141—142 fillérig. Könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban) 139—140 fillérig. IV. Romániai eredeti (Stachl) Nehéz (páronként 240 kilogramm felüli sulyban) — fillérig. Könnyű (páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban) — fillérig. V. Szerbiai Nehéz (páronként 260 kilogramm felüli sulyban) — fillérig. Közép (páronként 240—260 kilogrammig terjedő sulyban) — fillérig. Könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban) — fillérig. A hízott sertés üzletirányzata élénk.

**Szliács-Acélfürdő**  
(Felsőmagyarországon.)

Az egyedül ismert, szénsavdus vasforrás. Legtöbb vasat tartalmazó ivóforrás belső használatra.

Szezon: május 15-től szeptember 30-ig.

Felülmulhatatlan vérszegénység, sápkór, női bajok, hátgerinc- és idegbajok, bémulás ellen, átszenvedett betegség és erős munkásság után.

Dr. Rhorer Aladár hiv. fürdőorvos és Dr. Stern J.

Utazás Bécsből 9 óra, északról Oderbergen át onnan 5 óra, Szliácsról falragaszok minden nagyobb vasúti állomáson vannak kifüggesztve. Kimerítő fölvilágosítást és prospectust utazás lakás érkezőméről az első és utószezonban stb. ad

Fürdőigazgatóság, Szliács. (Zólyom megye)

**4 pár cipő**

csak 2 frt 80 krajcár

Nagy bevásárlás folytán neveltséges olcsó ár, addig míg a készlet tart, **1 pár férfi, 1 pár női** bőrcipő sárga vagy fekete erős szegezett talppal legujabb alak. Továbbá **1 pár férfi és egy pár női divat cipő** nagyon elegáns, könnyű szép viselet. Mind a 4 pár ára 2 frt 80 kr.

Megrendelésnél elég a hosszúság megjelölése. Szétküldés, utánvét mellett.

Cipő kiviteli áruház

**Gelb A. Krakó 15.**

meg nem felelő kicseréltetik, vagy a pénz visszaadatik. Kockázat nincs!

## RONCEGNO-FÜRDŐ.

Vasuti állomás 535 méter magas  
a tenger színe felett.

Ásvány és minden modern fürdők és kurák. — Grand hotel des Bains, elsőrenői szálloda 200 szobával, táncteremmel és minden kényelemmel berendezve. Aranyas nagy park, illatos, pormentes levegő. Tézene, mindenféle nyári sportok. Nyári hőmérséklet 18—22°. **Idény tart május 20-tól október 15-ig** Prospektust kívánatra küld a Fürdőigazgatóság, Roncegno, Délfről.

Elsőrendű gyártmány!

Evéneként készül 61000 darab



Arjegyzék ingyen és bérmentve!

Egyedüli elárusító:

**Keszler A.** műszerész  
Debrecen,

Városi bérház.

## Megérkeztek!!

a tavaszi idényre a legújabb

Női divatszövetek,

Gyapjú és bordúros De-  
lalnek 50 krtól feljebb,

Bluse selymek,

Divatos ruhadíszek, Csi-  
p-kék, szalagok és bélés-  
árak

**Szabó Lajos Fiai cégnél**

Debrecen, Rózsater.

## Lakásberendezési

cikkek!

Szönyegek, Ágy- és asztal-  
terítők, Csipte függönyök és  
Storok posztó- és plüs-füg-  
gönyök, Butorszövetek, Diván-  
takarók, Uti- és kocsitakarók,  
Linoleum és bőrvásznak

óriási választékban kaphatók

**Bosznay J. és Társa**

szönyegházában

Debrecen, Kossuth-u. 5.

Gsászári és királyi műasztalosok, kárpitosok és diszitők

**Fodor Mihály Utódai Budapest**

kizárólagosan IV. kerület, Váci-utca 24.

INTERIEURS. Művészi kivitelű diszes és egyszerű berende-  
zések eredeti tervek szerint.

A legfinomabb

**Calcium-Carsid**

legalább 100 kilogramm vételnél

**100 kilónként 28 korona.**

50 kilós ládákban, vagy 100 kilós csomagolásban akár-  
mely állomásra szállítva, Magyarország főútvonalain.

A számla-összeg előleges beküldése, vagy utánvét mellett  
kapható:

Sociatá anonima per l'utilizzazione delle forze  
idrauliche della Dalmazia Triest.

## ! Gyomorbajosoknak!

Mindenkinek, aki hűlés, gyomor túlterhelés rossz, nehezen emészthető, forró  
vagy nagyon hideg ételek élvezete mértéktelen életmód következtében gyomorbajt,  
mint:

**Gyomorkatarrus, gyomornyomás, gyomorfájdalom, nehéz emésztés  
vagy nyálkásodása** van, egy igen jó háziszser ajánlható mely kitűnő eredménnyel  
már sok év óta ki van próbálva ez a szer a

## Hubert Ullrich-féle gyógynövénybor.

Eme gyógynövénybor előnyösen ismert gyógyerejű növények és jó bor keve-  
rékből áll, mely erősíti és fenntartja az emberi szervezetet. A gyógynövénybor  
megszünteti emésztési zavarokat és elősegíti az egészséges vérképződést.

Ha a gyógynövénybort idejében használják a gyomorbántalmak már csirájá-  
ban elfojthatók. Ne késlekedjenek ezt tehát idejekorán használni. Jelek mikor hasz-  
nálandók: fejfájás, felbőgés, gyomorfájdalom, csomór melyek biztos előjelei a króniku-  
gyomorbajnak, s ezek néhányszori használat után elmúlik.

**Székrekedésnél** és ennek kellemetlen következményeitől mint: kolikás fáj-  
dalmat, szív dobogás, álmatlanság, ugymint vértolulások és máj, lép és a Pfortader  
módszernél a gyógynövénybor a leggyorsabban használ. A gyógynövénybor elősegíti  
az emésztést és a könnyű székelés által tisztítja a gyomrot és a beleket.

**Beteges, sápadt kinézés, vérszegénység, bágyadság,** mindmegannyi  
következményei a rossz emésztésnek nehéz verképződésnek s a máj beteges állapotá-  
nak. Étványtalanságnál, ideges lehangoltság és kedélytelenség, valamint gyakori fej-  
fájás és álmatlan éjék után az emberek gyakran elpusztulnak. A gyógynövénybor  
az elgyengült életerőnek új impulzust ad. A gyógynövénybor emeli az étvágyat, elő-  
segíti az emésztést és a táplálkozást, szabályozza a vérképződést, csillapítja a fel-  
izgatott idegek és új életkedvet teremt. Számos elismerő és köszönő levél bizo-  
nyítja ezt.

A gyógynövénybor üvegekben kapható: üvegenként: K. 1.50  
és 2.—

**Ovakodjunk az utánzatoktól**

kérjen kifejezetten

**Hubert Ullrich-féle gyógynövénybort.**

A gyógynövénybor nem titkos szer, a következő anyagokból van összetéve:  
Malagabor 450.0, borszesz 100.0, Glycerin 100.0, vörös bor 240.0 egres-nedv 150.0,  
cseresznye nedv 420.0, manna 30.0, majoranna, anis, édes gyökér, amerikai erögyökér,  
ehaimus gyökér a 10 0.

**Mattoni****Erzsébet Sósfürdője**

gyógyhely Budapest (Budán).

Fürdőidény: április 23-tól október 15-ig.

Kiváló gyógyhatással bír

női bajokban és altesti bántalmakban.

Rendelő orvos a gyógyhelyen. — Egészséges fekvés, jutányos lakások, jó vendéglő. — Villamos vasuti összeköttetés a fővárossal

**Buziás fürdőn**  
Medico-mechanikai Zanderintézet

szívbetegek részére.

NYITVA: május 15-től  
szeptember 15-ig.Vezető orvos: DR. SUGÁR REZSŐ.  
Szívántalmak szakorvosa: NÓORVOS.

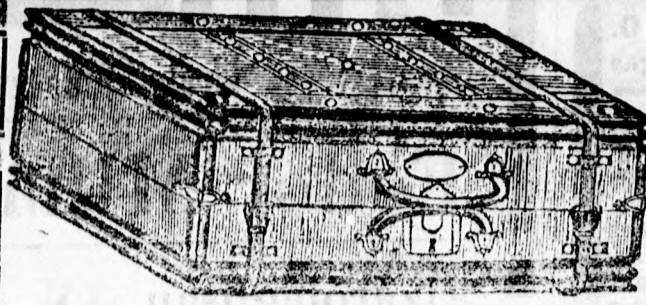
**A legjobb** és legolcsóbb jó jó ivó vizü kut-furásokat, helyben és vidéken jótállás mellett, többféle szivattyukat nagy választékban, a legolcsóbb árak mellett készítik, ugyszintén **vízvezetékeket és szivattyukat jutányosan javítok.** Cséplő garnitúrákat és mindenféle gazdasági gépeket gyorsan s előnyös árért javítok.

A n. é. közönség becses pártfogását kérve, vagyok kiváló tisztelettel  
**Ehrenreich Sámuel,**  
Széchenyi-utca 44. sz. alatt.

**GLEICHENBERG**  
Gyógyhely

**Gyógyjavallatok:** a légzőszervek hurutus megbetegedéseinél és azok következményeinél, különösen asztmánál, az emésztési szervek szivizmok, a vesék és a hólyag megbetegedéseinél, vérszegénységénél.

**Gyógyítóeszközök:** Az elismert gyógyforrások Konstantin és Emmaforrás (alkalium-riat, savanyuviz). Diéttikus asztalital-Jánoskut (alkalis-muriat, vasassavanyuviz). Remete-forrás (tisza vastartalmu savanyuviz), fenyő-, gyógy- és források-belégzés magánkamrákban, levegő kamrák, szénsavas fürdők, vizgyógyintézet, massage, gyógygimnasztika, gyógyfürdők, meleg légfürdők, fangfürdők, pihenőtermek, kefir, sterilizált tej. Idegen gyógyvizek mindig friss töltésben. Idény május elsejétől szeptember végéig. Fölvilgositás és prospektus ingyen. Lakás- és kocsirendelések a gyógyhely igazgatóságánál Gleichenberg.

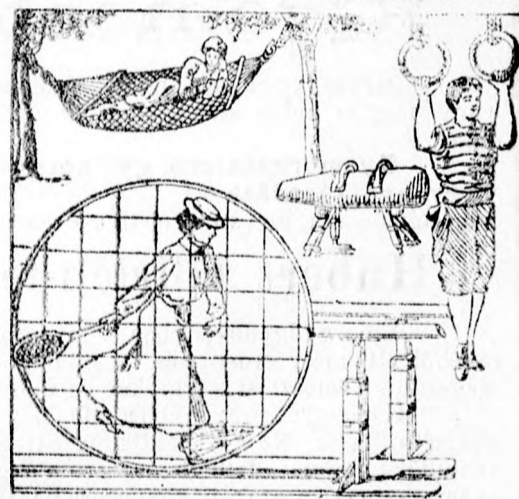
**Miklósné és Jársa**

Mindenféle bőrönd (koffer) és táska javításokat olcsón, szakszertűen és pontosan eszközlünk, nagyraktárt tartunk saját gyártmányu kofferemből, utazó táskákból, a legolcsóbb árak mellett. Megrendeléseket méret után is készítünk.  
bőrönd (koffer) gyára,  
Debrecen, Piac-u. 26, a nagytözsde mellett.

**BALATONFÜRED.**

Gyógyhely és tengerfürdő Veszprémmegye. Posta, távirat és telefon helyben.  
Elsőrangú fürdőintézet. Fürdőidény május 28-tól szeptember végéig.

Tiszta, ózondus, enyhe, egyenletes tóparti levegő, égvényes, sós, szénsavas, vasas gyógyforrások, juhsavó-, tej- és szőlőxra. — Masszás. Szénsavas meleg pezsgőfürdők Schwartz-rendszer szerint. — Szénsavas hidegfürdők, Gőzfürdő, zuhanyok, balatonfűredi hidegfürdők és uszodák. Orvosi tekintélyek által igen ajánlva: vérszegénység, görvél, gümőkór, csusz, köszvény, légzőszervek hurutos bántalmak, rekedtség, vérköpés, gyomor- és bélhurut, máj- és lép-verbőrség, női bajok és idegbántalmakban. Hegyek által védett gyönyörű fekvés, díszes és célszerű berendezésű gyógyterem, sétacsarnok, argykos sétányok, lombos park, fenyves liget, térizene, naponta színelőadások, hetenkint táncmulatság élvezetes kirándulások, séta csolnokázás. Elegáns lakások, csinos nyaralók. A szobák ára 80 fillértől 10 koronáig. Junius 16-ig és augusztus 21-től a szezon végéig a lakások 30%-al olcsóbbak. Napi ellátás személyenkint 4 koronától, Vasuti állomások: Siófok és Veszprém. Siófokról gőzhajón 1 óra. Veszprémtől bérkocsin 1 1/2 óra. Vasuti szezonjegyek 33 1/3%-os kedvezményvel, menettérti jegyek 3 napi érvényességgel féláron kaphatók. A fürdőintézet rendelő főorvosa: **Dr. Huray István**, kir. tanácsos. Lakásmegrendelések, előleg beküldése mellett. **Lingl Valerián** fürdőigazgatóhoz intézendők Balatonfüredre. A balatonfüredi ásványviznek, mely mint étrendi viz is igenkedvelt, főraktárosa: **Edeskuty L.**, udvari ásványvizszállító **Budapestben**. Ezenkívül kapható a balatonfüredi kezelőszéknél, **Szemerey Jánosnál Veszprémben** és **Simon Györgynél Székesfehérvárott**. Prospektussal ingyen szolgál a fürdőigazgatóság.



Alapított 1878. Telefon 15-56.

Valódi angol

**Tennis-játék,**

tornaeszköz, függőágy, kerítőháló, tekejáték, zsák, ponyva és fehér kenderkötél legolcsóbb megbízható beszerzési forrása.

**Seffer Antal**sport-eszközök és kötélgyártó-telep  
BUDAPEST,

IV., Károly-utca, boltsz. 12.

(Központijárásház épülete) a Hajó-utcaival szemben.

Képes árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve. Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

**Elsőrendű gyár**  
Elnom svájci himzések eladására

keres hölgyeket, kik nagy ismeretséggel bírnak és himzések, betétek, blusok, zsebkendők stb. minta szerinti eladásával foglalkoznának, magas jutalék mellett. Az árak osztrák értékűek. Az áru bér- és vámmentes. Magyar levelezés. — Jelentkezhetni: „Za G. 732” jelige alatt **Mosse Rudolf** hirdetési irodájában **Szt-Gallen, Schweiz**.